

PROJEKT USTAWY

o zmianie ustawy - Prawo energetyczne i ustawy – Prawo ochrony środowiska

OPRACOWAŁ (imię, nazwisko i data)	WPROWADZIŁ ZMIANY (imię, nazwisko i data)	APROBOWAŁ (imię, nazwisko i data)	ZATWIERDZIŁ (imię, nazwisko i data)
Jerzy Maślanka 21.04.2008 r.	Łukasz Bartuszek 01.08.2008 r.		

**Uwaga: Niniejszy dokument jest własnością Ministerstwa Gospodarki.
Wszelkie prawa autorskie zastrzeżone. Kopiowanie i rozpowszechnianie zgodnie
z obowiązującą w Ministerstwie Gospodarki procedurą określającą nadzór nad dokumentami.**

USTAWA

z dnia 2008 r.

o zmianie ustawy - Prawo energetyczne i ustawy – Prawo ochrony środowiska¹⁾

Art. 1.

W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) po pkt 16 dodaje się pkt 16a – 16d w brzmieniu:

„16a) bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej – zdolność systemu elektroenergetycznego do zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej oraz równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię;

16b) bezpieczeństwo pracy sieci elektroenergetycznej – nieprzerwaną pracę sieci elektroenergetycznej, a także spełnianie wymagań w zakresie parametrów jakościowych energii elektrycznej i standardów jakościowych obsługi odbiorców, w tym dopuszczalnych przerw w dostawach energii elektrycznej odbiorcom końcowym, w dających się przewidzieć warunkach pracy tej sieci;

16c) równoważenie dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię – zaspokojenie, dającego się przewidzieć, bieżącego i perspektywicznego zapotrzebowania odbiorców na energię elektryczną i moc, bez konieczności podejmowania działań mających na celu wprowadzenie ograniczeń w jej dostarczaniu i poborze w zakresie określonym w umowach zawartych z odbiorcami lub wytwórcami;

16d) zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej – stan systemu elektroenergetycznego lub jego części, uniemożliwiający zapewnienie bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej lub równoważenie dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię;”;

b) w pkt 42 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 43 w brzmieniu:

„43) jednostka wytwórcza – wyodrębniony zespół urządzeń służący do wytwarzania energii i wyprowadzania mocy.”;

2) art. 4j otrzymuje brzmienie:

„Art. 4j. 1. Odbiorca paliw gazowych lub energii ma prawo zakupu tych paliw lub energii od wybranego przez siebie sprzedawcy.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii, odpowiednio do zakresu działania, stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie użytkowników systemu umożliwia odbiorcy przyłączonemu do jego sieci zmianę sprzedawcy paliw gazowych lub energii, na warunkach i w trybie określonym w przepisach wydanych na podstawie w art. 9 ust.1 lub ust. 3.
3. Nowy sprzedawca rozpoczyna sprzedaż paliw gazowych lub energii z dniem rozwiązania umowy kompleksowej, o której mowa w art. 5 ust. 3, lub umowy sprzedaży, o której mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1, z dotychczasowym sprzedawcą, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii informacji o zawarciu umowy sprzedaży z nowym sprzedawcą, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. W przypadku, gdy dzień rozwiązania umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży z dotychczasowym sprzedawcą przypada po upływie terminu, o którym mowa w ust. 3, umowy te ulegają rozwiązaniu nie później niż z ostatnim dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii otrzymało informację o zawarciu umowy z nowym sprzedawcą.
5. Sprzedawca paliw gazowych lub energii dokonujący sprzedaży tych paliw lub energii odbiorcom końcowym przyłączonym do sieci dystrybucyjnej jest obowiązany:
 - 1) sporządzać oferty sprzedaży paliw gazowych lub energii określające warunki ich sprzedaży;
 - 2) publikować na stronach internetowych oraz udostępniać do publicznego wglądu w swojej siedzibie informacje o ofertach sprzedaży paliw gazowych lub energii.”;

3) w art. 5b ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Odbiorca końcowy może wypowiedzieć umowę, o której mowa w ust. 1, bez ponoszenia dodatkowych kosztów, składając do przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność w zakresie obrotu energią elektryczną pisemne oświadczenie o wypowiedzeniu tej umowy. Umowa ulega rozwiązaniu z ostatnim dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym oświadczenie odbiorcy dotarło do tego przedsiębiorstwa energetycznego, jednak nie wcześniej niż w terminie, o którym mowa w art. 4j ust. 4.”;

4) po art. 6a dodaje się art. 6b w brzmieniu:

„Art. 6b. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej, w uzgodnieniu ze sprzedawcą energii elektrycznej odbiorcom tej energii w gospodarstwach domowych przyłączonych do sieci tego przedsiębiorstwa, opracowuje program pomocy odbiorcom słabym ekonomicznie, zwany dalej „programem pomocy”. Program pomocy ma na celu pomoc odbiorcom słabym ekonomicznie w spłacie należności za pobraną energię elektryczną przy użyciu środków określonych w tym programie.

2. Odbiorcą słabym ekonomicznie jest odbiorca energii elektrycznej w gospodarstwie domowym, któremu przysługuje zasiłek stały lub zasiłek okresowy, o których mowa w art. 37 i 38 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.³⁾) zwany dalej „zasiłkiem”.
3. Program pomocy może zawierać następujące rodzaje środków:
 - 1) odroczenie terminu zapłaty za pobraną energię elektryczną;
 - 2) rozłożenie na raty części lub całości należności za pobraną energię elektryczną;
 - 3) umorzenie części lub całości należności za pobraną energię elektryczną;
 - 4) odstąpienie od naliczania odsetek za nieterminową zapłatę należności za pobrana energię elektryczną;
 - 5) odstąpienie od wstrzymania dostarczania energii elektrycznej w dni ustawowo wolne od pracy oraz w dzień bezpośrednio je poprzedzający;
 - 6) obniżenie mocy energii elektrycznej dostarczanej odbiorcy słabemu ekonomicznie.
4. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej dokonując wyboru środków przewidzianych w programie pomocy bierze pod uwagę dotychczasowe zachowanie się odbiorcy słabego ekonomicznie w zakresie sposobu i terminów zapłaty należności za pobraną energię elektryczną.
5. Sprzedawca energii elektrycznej informuje odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych o programie pomocy i miejscu jego udostępnienia na blankiecie faktury za energię elektryczną lub w informacji dołączonej do tej faktury.
6. Odbiorca słaby ekonomicznie chcący skorzystać z programu pomocy dostarcza przedsiębiorstwu energetycznemu zajmującemu się dystrybucją energii elektrycznej zaświadczenie z ośrodka pomocy społecznej o pobieraniu zasiłku, w terminie 30 dni od dnia otrzymania faktury lub informacji, o których mowa w ust. 5.
7. Zaświadczenie z ośrodka pomocy społecznej o pobieraniu zasiłku odbiorca słaby ekonomicznie przedkłada przedsiębiorstwu energetycznemu zajmującemu się dystrybucją energii elektrycznej raz na 6 miesięcy.
8. W przypadku gdy odbiorca słaby ekonomicznie nie wyrazi zgody na zastosowanie środków przewidzianych w programie pomocy albo uchyla się od wykonania obowiązków wynikających z zastosowania tych środków, lub pomimo zastosowania tych środków zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że dalsze ich stosowanie jest niecelowe, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją energii elektrycznej może wstrzymać dostarczanie energii elektrycznej po uprzednim zawiadomieniu na piśmie właściwego miejscowo ośrodka pomocy społecznej, z dwutygodniowym wyprzedzeniem.

9. Możliwość korzystania z programu pomocy ustaje w przypadku gdy odbiorca słaby ekonomicznie nie przedłożył zaświadczenia, o którym mowa w ust. 7 lub nie wyraził zgody na zastosowanie środków przewidzianych w programie pomocy albo nielegalnie pobiera energię elektryczną.”;

5) w art. 7:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy przypadku, gdy ubiegający się o zawarcie umowy o przyłączenie do sieci nie ma tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, obiektu lub lokalu, do których lub z których paliwa gazowe lub energia mają być dostarczane lub odbierane.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a – 3c w brzmieniu:

„3a. Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci składa wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci w przedsiębiorstwie energetycznym, do którego sieci ubiega się o przyłączenie, zwanych dalej „warunkami przyłączenia”.

3b. Wniosek o określenie warunków przyłączenia powinien zawierać w szczególności oznaczenie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie, określenie nieruchomości, obiektu lub lokalu, o których mowa w ust. 3, oraz informacje niezbędne do zapewnienia spełnienia wymagań określonych w art. 7a.

3c. Wzór wniosku o określenie warunków przyłączenia ustala przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1. Wzór wniosku stanowi załącznik do instrukcji ruchu i eksploatacji sieci, o której mowa w art. 9g.”,

c) po ust. 8 dodaje się ust. 8a – 8j w brzmieniu:

8a. Podmiot ubiegający się o przyłączenie źródła energii do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV wnosi zaliczkę na poczet opłaty za przyłączenie do sieci, zwaną dalej „zaliczką”, w wysokości 50 zł za każdy kilowat mocy przyłączeniowej, określonej we wniosku o określenie warunków przyłączenia.

8b. Wysokość zaliczki nie może być wyższa niż wysokość przewidywanej opłaty za przyłączenie do sieci. W przypadku gdy wysokość zaliczki przekroczy wysokość opłaty za przyłączenie do sieci różnica pomiędzy wysokością wniesionej zaliczki a wysokością tej opłaty podlega zwrotowi wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia zaliczki.

8c. Zaliczkę wnosi się w ciągu siedmiu dni od dnia złożenia wniosku o określenie warunków przyłączenia, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

8d. Do wniosku o określenie warunków przyłączenia podmiot, o którym mowa w ust. 8a, dołącza w szczególności wypis i wyrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo w przypadku braku takiego planu, decyzję o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla nieruchomości określonej we wniosku, jeżeli jest ona wymagana na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

- 8e. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej, jest odpowiedzialne za wykonanie ekspertyzy oceny wpływu przyłączanych urządzeń, instalacji lub sieci bezpośrednio do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym 110 kV i wyższym na system elektroenergetyczny, z uwzględnieniem art. 7a i przepisów wydanych na podstawie art. 9 ust. 3.
- 8f. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej jest obowiązane wydać warunki przyłączenia w terminie:
- 1) 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku o określenie warunków przyłączenia przez wnioskodawcę przyłączanego do sieci o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV;
 - 2) 60 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku o określenie warunków przyłączenia przez wnioskodawcę przyłączanego do sieci o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV i niższym niż 110kV;
 - 3) 90 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku o określenie warunków przyłączenia przez wnioskodawcę przyłączanego do sieci o napięciu znamionowym 110 kV i wyższym.
- 8g. W przypadku przyłączanych urządzeń, instalacji lub sieci, dla których wymagane jest wykonanie ekspertyzy, o której mowa w ust. 8e, termin wymieniony w ust. 8f pkt 2 i 3 wynosi 150 dni.
- 8h. Warunki przyłączenia są ważne dwa lata od dnia ich wydania.
- 8i. W przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne odmówi zawarcia umowy o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie z powodu braku technicznych lub ekonomicznych warunków przyłączenia, jest obowiązane niezwłocznie zwrócić pobraną zaliczkę, o której mowa w ust. 8a.
- 8j. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej jest obowiązane sporządzać aktualne informacje dotyczące:
- 1) podmiotów (ich siedziby lub miejsca zamieszkania) ubiegających się o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV, lokalizacji przyłączenia, mocy przyłączeniowej, dat wydania warunków przyłączenia, zawarcia umowy o przyłączenie i rozpoczęcia dostarczania energii elektrycznej;
 - 2) wielkości dostępnej mocy przyłączeniowej dla stacji elektroenergetycznych lub ich grup, wchodzących w skład sieci o napięciu znamionowym 110 kV i wyższym, a także planowanych zmianach tych wielkości w okresie następnych 5 lat, od dnia publikacji tych danych
- z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych. Informacje te przedsiębiorstwo aktualizuje co

najmniej raz w miesiącu i zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz udostępnia w swojej siedzibie do publicznego wglądu.”;

6) w art. 9:

a) w ust. 2 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) warunki i tryb zmiany sprzedawcy ;”;

b) w ust. 4 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) warunki i tryb zmiany sprzedawcy;”;

c) ust.6 otrzymuje brzmienie:

„6. Koszty wynikające ze stosowania dla źródeł wykorzystujących energię wiatru odmiennego bilansowania, o którym mowa w ust. 5, uwzględnia się w kosztach stanowiących podstawę do kalkulacji stawek opłat przesyłowych w taryfie operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego.”;

7) w art. 9a:

a) ust. 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„5. Opłaty zastępcze, o których mowa w ust. 1 pkt 2 oraz w ust. 8 pkt 2, stanowią przychód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i należy je uiścić na wyodrębnione rachunki tego funduszu do dnia 31 marca każdego roku za poprzedni rok kalendarzowy.

6. Sprzedawca z urzędu jest obowiązany, w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 9, do zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii przyłączonych do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej znajdującej się na terenie obejmującym obszar działania sprzedawcy z urzędu, oferowanej przez przedsiębiorstwo energetyczne; zakup ten odbywa się po średniej cenie sprzedaży energii elektrycznej w poprzednim roku kalendarzowym, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b.”;

b) ust. 8a – 8c otrzymują brzmienie:

„8a. Opłatę zastępczą, o której mowa w ust. 8 pkt 2, oblicza się według wzoru:

$$\text{Ozs} = \text{Ozg} \times \text{Eog} + \text{Ozk} \times \text{Eok} + \text{Ozm} \times \text{Eom} + \text{Ozb} \times \text{Eob},$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

Ozs – opłatę zastępczą, o której mowa w ust. 8 pkt 2, wyrażoną w złotych,

Ozg – jednostkową opłatę zastępczą, nie niższą niż 15 % i nie wyższą niż 110 % średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b, wyrażoną w złotych za 1 MWh,

Eog - ilość energii elektrycznej równą różnicy pomiędzy ilością energii elektrycznej wynikającą z obowiązku określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 10, dla jednostek kogeneracji wymienionych w art. 9l ust. 1 pkt 1, i ilością energii elektrycznej wynikającą ze świadectw pochodzenia z kogeneracji, o których mowa w art. 9l ust. 1 pkt 1, umorzonych przedsiębiorstwu energetycznemu w terminie, o którym mowa w art. 9m ust. 3, wyrażoną w MWh,

- Ozk - jednostkową opłatę zastępczą, nie niższą niż 15 % i nie wyższą niż 40 % średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b, wyrażoną w złotych za 1 MWh,
- Eok - ilość energii elektrycznej równą różnicy pomiędzy ilością energii elektrycznej wynikającą z obowiązku określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 10, dla jednostek kogeneracji wymienionych w art. 9l ust. 1 pkt 2, i ilością energii elektrycznej wynikającą ze świadectw pochodzenia z kogeneracji, o których mowa w art. 9l ust. 1 pkt 2, umorzonych przedsiębiorstwu energetycznemu w terminie, o którym mowa w art. 9m ust. 3, wyrażoną w MWh,
- Ozm - jednostkową opłatę zastępczą, nie niższą niż 15 % i nie wyższą niż 110 % średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b, wyrażoną w złotych za 1 MWh,
- Eom - ilość energii elektrycznej równą różnicy pomiędzy ilością energii elektrycznej wynikającą z obowiązku określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 10, dla jednostek kogeneracji wymienionych w art. 9l ust. 1 pkt 1a, i ilością energii elektrycznej wynikającą ze świadectw pochodzenia z kogeneracji, o których mowa w art. 9l ust. 1 pkt 1a, umorzonych przedsiębiorstwu energetycznemu w terminie, o którym mowa w art. 9m ust. 3, wyrażoną w MWh,
- Ozb - jednostkową opłatę zastępczą, nie niższą niż 15 % i nie wyższą niż 110 % średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b, wyrażoną w złotych za 1 MWh,
- Eob - ilość energii elektrycznej równą różnicy pomiędzy ilością energii elektrycznej wynikającą z obowiązku określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 10, dla jednostek kogeneracji wymienionych w art. 9l ust. 1 pkt 1b, i ilością energii elektrycznej wynikającą ze świadectw pochodzenia z kogeneracji, o których mowa w art. 9l ust. 1 pkt 1b, umorzonych przedsiębiorstwu energetycznemu w terminie, o którym mowa w art. 9m ust. 3, wyrażoną w MWh.
- 8b. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki ustala jednostkowe opłaty zastępcze oznaczone symbolami Ozg, Ozk, Ozm i Ozb, o których mowa w ust. 8a, na podstawie średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym, o której mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. b, z roku poprzedzającego rok ustalenia jednostkowych opłat zastępczych, biorąc pod uwagę ilość energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji, różnicę pomiędzy kosztami wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji i cenami sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym oraz poziom cen energii elektrycznej dla odbiorców końcowych.
- 8c. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki ogłasza w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki jednostkowe opłaty zastępcze oznaczone symbolami Ozg, Ozk, Ozm i Ozb, o których mowa w ust. 8a, do dnia 31 maja każdego roku, obowiązujące w roku następnym.”,

c) w ust. 10 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) wielkość i sposób obliczania udziałów ilości energii elektrycznej wytwarzanej w wysokosprawnej kogeneracji, wynikającej z obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji, o których mowa w art. 91 ust. 1, lub uiszczenia opłaty zastępczej, w sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym, oddzielnie dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostkach kogeneracji, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1, 1a, 1b i pkt 2;”;

8) w art. 9c:

a) w ust. 2:

– pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) bilansowanie systemu elektroenergetycznego, w tym równoważenie bieżącego zapotrzebowania na energię elektryczną z dostawami tej energii w krajowym systemie elektroenergetycznym, określanie i zapewnianie dostępności odpowiednich rezerw zdolności wytwórczych, przesyłowych i połączeń międzysystemowych dla potrzeb równoważenia bieżącego zapotrzebowania na energię elektryczną z dostawami tej energii, zarządzanie ograniczeniami systemowymi oraz prowadzenie rozliczeń wynikających z:

a) niezbilansowania energii elektrycznej dostarczonej i pobranej z krajowego systemu elektroenergetycznego,

b) zarządzania ograniczeniami systemowymi;”;

– w pkt 15 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 16 – 19 w brzmieniu:

„16) opracowywanie prognoz zapotrzebowania na energię elektryczną i moc w krajowym systemie elektroenergetycznym;

17) określanie potrzeb rozwoju sieci przesyłowej i połączeń międzysystemowych, a także w zakresie budowy nowych źródeł wytwarzania energii elektrycznej;

18) opracowanie planu rozwoju, o którym mowa w art. 16 ust. 2a;

19) utrzymanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pracy sieci przesyłowej elektroenergetycznej oraz współpracę z operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego w utrzymywaniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pracy tej sieci i technicznych rezerw zdolności dystrybucyjnych koordynowanej sieci 110 kV, a także przy opracowaniu planów rozwoju, o którym mowa w art. 16 ust. 2a.”;

b) w ust. 3 w pkt 9a:

– lit. c otrzymuje brzmienie:

- „c) opracowywanie, aktualizację i udostępnianie odbiorcom ich standardowych profili zużycia oraz uwzględnianie zasad ich stosowania w instrukcji, o której mowa w art. 9g,”
- lit. e otrzymuje brzmienie:
- „e) wdrażanie warunków i trybu zmiany sprzedawcy oraz ich uwzględnianie w instrukcji, o której mowa w art. 9g,”
- w lit. e średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. f w brzmieniu:
- „f) zamieszczanie na swoich stronach internetowych oraz udostępnianie do publicznego wglądu w swoich siedzibach:
- aktualnej listy sprzedawców energii elektrycznej z którymi operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego zawarł umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej,
 - informacji o sprzedawcy z urzędu dla energii elektrycznej działającym na obszarze działania operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego,
 - wzorców umów zawieranych z użytkownikami systemu, w szczególności umów zawieranych z odbiorcami końcowymi oraz ze sprzedawcami z urzędu;”;
- c) w pkt 13 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 14 i 15 w brzmieniu:
- „14) utrzymanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pracy sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej oraz współpracę z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w utrzymaniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pracy skoordynowanej sieci 110 kV;
- 15) opracowanie planu rozwoju, o którym mowa w art. 16 ust. 2a, z uwzględnieniem planu rozwoju opracowanego przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego.”
- d) po ust. 9 dodaje się ust. 9a i 9b w brzmieniu:
- „9a. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego, odpowiednio do zakresu działania, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, co 2 lata, w terminie do dnia 31 marca danego roku, informacje w zakresie objętym sprawozdaniem, o którym mowa w art. 15b. Informacje dotyczące oceny połączeń międzysystemowych z sąsiednimi krajami uwzględniają opinie operatorów systemów przesyłowych elektroenergetycznych tych krajów.
- 9b. Użytkownicy systemu elektroenergetycznego, w szczególności operatorzy systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, przedsiębiorstwa energetyczne i odbiorcy końcowi są obowiązani udzielać operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego informacji w zakresie niezbędnym do sporządzenia

informacji, o których mowa w ust. 9a, na jego wniosek, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych.”;

9) w art. 9d w ust. 2 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) operatorzy nie mogą wykonywać działalności gospodarczej związanej z wytwarzaniem lub obrotem paliwami gazowymi lub energią elektryczną, w tym wykonywać takiej działalności gospodarczej na podstawie umowy, na rzecz innych przedsiębiorstw energetycznych;”;

10) w art. 9g:

a) w ust. 4:

- pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) współpracy pomiędzy operatorami systemów elektroenergetycznych w tym, w zakresie koordynowanej sieci 110 kV i niezbędnego układu połączeń sieci oraz zakresu, sposobu i harmonogramu przekazywania informacji;”;

- w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 - 9 w brzmieniu:

„7) wymagań w zakresie bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej i warunków jakie muszą zostać spełnione dla jego utrzymania;

8) wskaźników charakteryzujących jakość i niezawodność dostaw energii elektrycznej oraz bezpieczeństwo pracy sieci elektroenergetycznej;

9) niezbędnych wielkości rezerw zdolności wytwórczych, przesyłowych i połączeń międzysystemowych.”;

b) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. Warunki w zakresie bilansowania systemu elektroenergetycznego, o których mowa w ust. 6 pkt 1, powinny umożliwiać dokonywanie zmian grafiku handlowego w dniu jego realizacji oraz bilansowanie tego systemu także poprzez zmniejszenie poboru energii elektrycznej przez odbiorców niespowodowane wprowadzonymi ograniczeniami, o których mowa w art. 11 ust. 1.”;

c) ust. 7 - 9 otrzymują brzmienie:

„7. Operator systemu przesyłowego lub systemu połączonego przedkłada Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki do zatwierdzenia, w drodze decyzji, instrukcję wraz z informacją o zgłoszonych przez użytkowników systemu uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia. Operatorzy zamieszczają te dokumenty na swoich stronach internetowych.

8. Operator systemu dystrybucyjnego, w terminie 60 dni od dnia ogłoszenia zatwierdzonej instrukcji, o której mowa w ust. 7, przedkłada Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki do zatwierdzenia, w drodze decyzji, instrukcję wraz z informacją o zgłoszonych przez użytkowników systemu uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia. Operatorzy zamieszczają te dokumenty na swoich stronach internetowych.

9. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki ogłasza w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki, na koszt właściwego operatora systemu, zatwierdzoną instrukcję.”,
- d) po ust. 10 dodaje się ust. 11 - 12 w brzmieniu:

„11. Operator systemu połączonego jest obowiązany do opracowania instrukcji ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej oraz instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej. Przepisy ust. 2-10 stosuje się odpowiednio.

12. Użytkownicy systemu, w tym odbiorcy, których urządzenia, instalacje lub sieci są przyłączone do sieci operatora systemu gazowego lub systemu elektroenergetycznego, lub korzystający z usług świadczonych przez tego operatora są obowiązani stosować się do warunków i wymagań oraz procedur postępowania i wymiany informacji określonych w instrukcji zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki i ogłoszonej w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki. Instrukcja ta stanowi część umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii elektrycznej, lub umowy kompleksowej.” ;

11) art. 9h otrzymuje brzmienie:

„9h. 1. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego będącego właścicielem sieci przesyłowej, sieci dystrybucyjnej, instalacji magazynowej lub instalacji skroplonego gazu ziemnego, wyznacza je, w drodze decyzji, na czas określony nie dłuższy niż okres obowiązywania koncesji tego przedsiębiorstwa, odpowiednio operatorem systemu przesyłowego, systemu dystrybucyjnego, systemu magazynowania, systemu skraplania gazu ziemnego lub operatorem systemu połączonego oraz określa obszar, na którym będzie wykonywana działalność gospodarcza, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wyznacza się jednego operatora systemu przesyłowego albo operatora systemu połączonego, odpowiednio gazowego i elektroenergetycznego.

3. Przedsiębiorstwo energetyczne będące właścicielem sieci albo instalacji, o których mowa w ust. 1, może wystąpić z wnioskiem do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wyznaczenie innego przedsiębiorstwa energetycznego operatorem systemu odpowiednio dla sieci przesyłowej, sieci dystrybucyjnej, instalacji magazynowej lub instalacji skroplonego gazu ziemnego.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, może zostać złożony o ile zostanie zawarta umowa pomiędzy właścicielem sieci albo instalacji wymienionych w ust. 1, a innym przedsiębiorstwem energetycznym, na mocy której powierzone zostanie temu przedsiębiorstwu energetycznemu pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego lub systemu dystrybucyjnego, lub systemu magazynowania, lub systemu skraplania gazu ziemnego, lub systemu połączonego, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Umowa, o której mowa w ust. 4, wchodzi w życie z dniem wyznaczenia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wskazanego w tej umowie przedsiębiorstwa energetycznego operatorem systemu. Umowa ta powinna w szczególności określać:

- 1) obszar, na którym operator będzie wykonywał działalność gospodarczą;
 - 2) zasady realizacji obowiązków operatora systemu przesyłowego, lub systemu dystrybucyjnego, lub systemu magazynowania, lub systemu skraplania gazu ziemnego, lub operatora systemu połączonego, o których mowa w art. 9c, z wyszczególnieniem obowiązków powierzonych do wykonywania bezpośrednio temu operatorowi.
6. Powierzenie pełnienia obowiązków operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego może dotyczyć wykonywania działalności gospodarczej w zakresie dystrybucji energii elektrycznej, jeżeli liczba odbiorców przyłączonych do sieci elektroenergetycznej przedsiębiorstwa energetycznego, o którym mowa w ust. 1, nie jest większa niż sto tysięcy.
7. Przedsiębiorstwo energetyczne będące właścicielem sieci przesyłowej, w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji o udzieleniu koncesji temu przedsiębiorstwu na przesyłanie paliw gazowych albo energii elektrycznej powierza na podstawie umowy, o której mowa w ust. 4, pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego albo systemu połączonego, na obszarze wykonywania działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych albo energii elektrycznej, operatorowi systemu przesyłowego albo systemu połączonego, o którym mowa w ust. 2.
8. Przedsiębiorstwo energetyczne będące właścicielem sieci dystrybucyjnej, instalacji magazynowej lub instalacji skroplonego gazu ziemnego, w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji o udzieleniu koncesji temu przedsiębiorstwu odpowiednio na dystrybucję paliw gazowych albo energii elektrycznej, magazynowanie tych paliw lub skraplanie gazu ziemnego:
- 1) występuje z wnioskiem do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wyznaczenie go odpowiednio operatorem systemu dystrybucyjnego gazowego albo elektroenergetycznego, systemu magazynowania, systemu skraplania gazu ziemnego, albo
 - 2) powierza innemu przedsiębiorstwu energetycznemu, w drodze umowy, o której mowa w ust. 4 pełnienie obowiązków operatora systemu dystrybucyjnego, systemu magazynowania, systemu skraplania gazu ziemnego lub systemu połączonego.
9. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, które powierzyło pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego lub systemu dystrybucyjnego, lub systemu magazynowania, lub systemu skraplania gazu ziemnego, lub operatora systemu połączonego na podstawie umowy, o której mowa w ust. 4, występuje z wnioskiem o wyznaczenie danego operatora na obszarze wskazanym w tej umowie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia.
10. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wyznaczając operatorów zgodnie z ust. 1 lub 9, bierze pod uwagę ich efektywność ekonomiczną i skuteczność zarządzania systemami gazowymi lub systemami elektroenergetycznymi,

bezpieczeństwo dostaw paliw gazowych lub energii elektrycznej oraz spełnianie przez operatorów warunków i kryteriów niezależności, o których mowa w art. 9d ust. 1 i 2.

11. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki odmawia wyznaczenia operatorem systemu gazowego lub systemu elektroenergetycznego przedsiębiorstwa energetycznego określonego we wniosku, o którym mowa w ust. 1 lub 9, jeżeli przedsiębiorstwo to nie dysponuje odpowiednimi środkami ekonomicznymi lub technicznymi, lub nie gwarantuje skutecznego zarządzania systemem, lub nie spełnia warunków i kryteriów niezależności, o których mowa w art. 9d ust. 1 i 2, lub gdy nie został spełniony warunek, o którym mowa w art. 9k.
12. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może wyznaczyć, w drodze decyzji, przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na przesyłanie lub dystrybucję paliw gazowych albo energii elektrycznej, magazynowanie tych paliw lub skraplanie gazu ziemnego, operatorem odpowiednio dla sieci przesyłowej, dystrybucyjnej, instalacji magazynowej, lub instalacji skroplonego gazu ziemnego w przypadku gdy:
 - 1) przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, nie złożyło wniosku o wyznaczenie operatora systemu gazowego lub operatora systemu elektroenergetycznego dla jego sieci lub instalacji, lub
 - 2) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki odmówił wyznaczenia operatora dla jego sieci lub instalacji.
13. Wydając decyzję, o której mowa w ust. 12, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki określa obszar, na którym operator wykonywał będzie działalność gospodarczą, warunki realizacji kryteriów niezależności, o których mowa w art. 9d ust. 1 i 2, niezbędne dla realizacji zadań operatorów systemów, o których mowa w art. 9c.
14. W przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 3, naruszyło warunki i kryteria niezależności, o których mowa w art. 9d ust. 1 i 2, operatora wyznaczonego dla sieci lub instalacji należącej do tego przedsiębiorstwa, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki może, w drodze decyzji, określić warunki i kryteria niezależności tego operatora niezbędne dla realizacji jego zadań, o których mowa w art. 9c.”;

12) art. 9j otrzymuje brzmienie;

„Art. 9j. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej w źródłach przyłączonych do sieci, uwzględniając możliwości techniczne, jeżeli jest to konieczne do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, a w szczególności zapewnienia jakości dostarczanej energii, ciągłości i niezawodności jej dostarczania lub uniknięcia zagrożenia bezpieczeństwa osób, lub strat materialnych, jest obowiązane do:

- 1) wytwarzania energii elektrycznej lub pozostawania w gotowości do jej wytwarzania;

- 2) utrzymywania rezerw mocy wytwórczych lub zapewnienia innych usług systemowych, w wysokości i w sposób określony w umowie zawartej z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego;
 - 3) utrzymywania zdolności źródeł energii elektrycznej do jej wytwarzania w ilości i jakości wynikającej z zawartych umów sprzedaży i umów o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji;
 - 4) współpracy z operatorem systemu elektroenergetycznego, do którego sieci źródło jest przyłączone, w szczególności do przekazywania mu niezbędnych informacji o stanie urządzeń wytwórczych i wykonywania jego poleceń, na zasadach i warunkach określonych w ustawie, przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3, instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 1 i umowie zawartej z operatorem systemu elektroenergetycznego.
2. W celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, służby dyspozytorskie operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego wydają, stosownie do planów działania, procedur i planów wprowadzania ograniczeń określonych na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 i art. 11 ust. 6, instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 1, oraz postanowień umów o świadczenie usług przesyłania energii elektrycznej zawartych z użytkownikami systemu, w tym z odbiorcami, polecenia dyspozytorskie odpowiednim służbom wytwórcy, operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego oraz odbiorcom.
 3. Podczas wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej polecenia dyspozytorskie wydawane przez służby dyspozytorskie operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego są nadrzędne wobec poleceń dyspozytorskich wydawanych przez służby dyspozytorskie operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego.
 4. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązane do uzgadniania z operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego planowanych postojów związanych z remontem jednostek wytwórczych, o których mowa w art. 9c ust. 2 pkt 6.
 5. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązane niezwłocznie zgłosić operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego o ograniczeniach możliwości wytwarzania energii elektrycznej lub ubytkach mocy jednostek wytwórczych, o których mowa w art. 9c ust. 2 pkt 6, w stosunku do możliwości wytwarzania lub mocy osiągalnej wynikających z aktualnego stanu technicznego tych jednostek wraz z podaniem przyczyn tych ograniczeń lub ubytków.”;

13) w art. 9l:

a) w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a i 1b w brzmieniu:

„1a) opalanej metanem uwalnianym i ujmowanym przy dołowych robotach górniczych w czynnych, likwidowanych lub zlikwidowanych kopalniach węgla kamiennego;

1b) opalanej gazem uzyskiwanym z przetwarzania biomasy w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. Nr 169, poz. 1199 oraz z 2007 r. Nr 36, poz. 217 i Nr 99, poz. 666);”

b) w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) ilość, rodzaj i średnią wartość opałowu paliw, z których została wytworzona energia elektryczna i ciepło w jednostce kogeneracji;”

c) w ust. 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) określenie rodzaju i średniej wartości opałowej paliw, z których zostały wytworzone energia elektryczna i ciepło w jednostce kogeneracji, oraz ilości tych paliw ustalone na podstawie pomiarów dokonanych za pomocą oznaczonych urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych;”

14) w art. 10:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepła jest obowiązane utrzymywać zapasy paliw w ilości zapewniającej utrzymanie ciągłości dostaw energii elektrycznej lub ciepła do odbiorców, z zastrzeżeniem ust. 1a – 1d.”

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a – 1f w brzmieniu:

„1a. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, może obniżyć ilość zapasów paliw poniżej wielkości określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia ciągłości dostaw energii elektrycznej lub ciepła, w przypadku:

- 1) wytworzenia, na polecenie właściwego operatora systemu elektroenergetycznego, energii elektrycznej w ilości wyższej od średniej ilości energii elektrycznej wytworzonej w analogicznym okresie, w ostatnich trzech latach lub
- 2) nieprzewidzianego istotnego zwiększenia produkcji energii elektrycznej lub ciepła, lub
- 3) wystąpienia, z przyczyn niezależnych od przedsiębiorstwa energetycznego, nieprzewidzianych, istotnych ograniczeń w dostawach paliw zużywanych do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepła.

1b. W przypadku, o którym mowa w ust. 1a, przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane do uzupełnienia zapasów paliw do wielkości określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od ostatniego dnia miesiąca, w którym nastąpiło ich obniżenie.

- 1c. W przypadku gdy uzupełnienie zapasów paliw, z przyczyn niezależnych od przedsiębiorstwa energetycznego, nie jest możliwe w terminie, o którym mowa w ust. 1b, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na pisemny wniosek przedsiębiorstwa energetycznego może, w drodze decyzji, wskazać dłuższy termin ich uzupełnienia do wielkości określonej w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, biorąc pod uwagę zapewnienie ciągłości dostaw energii elektrycznej lub ciepła do odbiorców. Termin ten nie może być jednak dłuższy niż cztery miesiące od ostatniego dnia miesiąca, w którym nastąpiło obniżenie zapasów paliw.
- 1d. Wniosek, o którym mowa w ust. 1c, przedsiębiorstwo energetyczne składa nie później niż na 30 dni przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1b. Wniosek zawiera szczegółowe uzasadnienie i harmonogram uzupełnienia zapasów.
- 1e. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązane informować:
- 1) operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu połączonego elektroenergetycznego o zużyciu i stanie zapasów paliw zużywanych do wytwarzania energii elektrycznej w źródłach przyłączonych do sieci przesyłowej lub koordynowanej sieci 110 kV. Informacja ta przekazywana jest w ramach informacji o stanie urządzeń wytwórczych;
 - 2) Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o obniżeniu ilości zapasów paliw poniżej wielkości określonych w przepisach, o których mowa w ust. 6, oraz o sposobie i terminie ich uzupełnienia wraz z uzasadnieniem.
- 1f. Informację, o której mowa w ust. 1e pkt 2, przedsiębiorstwo energetyczne przekazuje w formie pisemnej najpóźniej w dniu, w którym nastąpi obniżenie ilości zapasów paliw poniżej wielkości określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 6.”
- c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązane umożliwiać przeprowadzenie kontroli w zakresie:
- 1) zgodności wielkości zapasów paliw z wielkościami określonymi w przepisach wydanych na podstawie ust. 6;
 - 2) uzupełnienia zapasów paliw w terminie, o którym mowa w ust. 1b lub ust. 1c;
 - 3) obniżenia zapasów paliw poniżej wielkości określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, w przypadkach, o których mowa w ust. 1a.”;
- 15) w art. 11:
- a) uchyla się ust. 6b,
 - b) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Minister właściwy do spraw gospodarki informuje niezwłocznie Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym o:

- 1) wprowadzonych ograniczeniach, o których mowa w ust. 7, w zakresie dostarczania i poboru energii elektrycznej;
- 2) podjętych działaniach i środkach dla usunięcia stanu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, o których mowa w art. 11c ust. 2 i 3.”;

16) po art. 11b dodaje się art. 11c-11f w brzmieniu:

„Art. 11c. 1. Zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej może powstać w szczególności w następstwie:

- 1) działań wynikających z wprowadzenia stanu nadzwyczajnego;
 - 2) katastrofy naturalnej albo zaistnienia lub prawdopodobieństwa zaistnienia awarii technicznej w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. Nr 62, poz. 558, Nr 74, poz. 676, z 2006 r. Nr 50, poz. 360, Nr 191, poz. 1410 oraz z 2007 r. Nr 89, poz. 590);
 - 3) wprowadzenia embarga, blokady, ograniczenia lub braku dostaw paliw lub energii elektrycznej z innego kraju na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub zakłóceń w funkcjonowaniu systemów elektroenergetycznych połączonych z krajowym systemem elektroenergetycznym;
 - 4) strajku powszechnego lub innych niepokojów społecznych;
 - 5) obniżenia dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, o których mowa w art. 9g ust. 4 pkt 9, lub braku możliwości ich wykorzystania.
2. W przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego podejmuje we współpracy z użytkownikami systemu elektroenergetycznego, w tym z odbiorcami energii elektrycznej wszelkie możliwe działania przy wykorzystaniu dostępnych środków mających na celu usunięcie tego zagrożenia i zapobieżenie jego negatywnym skutkom.
3. W przypadku gdy dla usunięcia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej lub zapobieżenia jego negatywnym skutkom niezbędne jest wprowadzenie ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, zwanych dalej „ograniczeniami”, przed wejściem w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, do wprowadzenia tych ograniczeń stosuje się plany ograniczeń opracowane przez operatorów systemu elektroenergetycznego zgodnie z art. 9c ust. 2 pkt 13, ust. 3 pkt 10 i art. 11 ust. 6 oraz sposób powiadamiania o tych ograniczeniach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 6.

4. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw gospodarki oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu jego usunięcia oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie przepisów, o których mowa w art. 11 ust. 7.
5. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego, w terminie 60 dni od dnia zniesienia ograniczeń, przedkłada ministrowi właściwemu do spraw gospodarki i Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki raport zawierający ustalenia dotyczące przyczyn powstałego zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, zasadności podjętych działań i zastosowanych środków w celu jego usunięcia, staranności i dbałości operatorów systemu elektroenergetycznego oraz użytkowników systemu, w tym odbiorców energii elektrycznej o zapewnienie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej. Raport zawiera wnioski i propozycje działań i środków mających zapobiec w przyszłości wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej.
6. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania raportu, o którym mowa w ust. 5, przedstawia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki opinię do tego raportu, zawierającą w szczególności ocenę wystąpienia okoliczności lub niedbalstwa, o których mowa w art. 11e ust. 1.

Art. 11d. 1. W sytuacji wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w następstwie zdarzeń, o których mowa w art. 11c ust. 1, odpowiednie służby operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego podejmują w szczególności następujące działania:

- 1) wydają odpowiednim służbom wytwórcy polecenia uruchomienia, odstawienia, zmiany obciążenia lub odłączenia od sieci jednostki wytwórczej podlegającej centralnemu dysponowaniu;
- 2) dokonują zakupów interwencyjnych mocy lub energii elektrycznej;
- 3) wydają właściwemu operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego polecenia uruchomienia, odstawienia, zmiany obciążenia lub odłączenia od sieci jednostki wytwórczej przyłączonej do sieci dystrybucyjnej na obszarze jego działania, która nie podlega centralnemu dysponowaniu;
- 4) wydają właściwemu operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego polecenia zmniejszenia ilości pobieranej energii elektrycznej przez odbiorców końcowych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej na obszarze jego działania lub przerwania zasilania niezbędnej liczby odbiorców końcowych przyłączonych do sieci dystrybucyjnej na tym obszarze;
- 5) wydają odbiorcom końcowym, przyłączonym bezpośrednio do sieci przesyłowej, polecenia zmniejszenia ilości pobieranej energii

elektrycznej lub odłączenia od sieci urządzeń i instalacji tych odbiorców, zgodnie z planem wprowadzania ograniczeń;

- 6) dokonują zmniejszenia wielkości zdolności przesyłowych wymiany międzysystemowej.
 2. W okresie wykonywania działań, o których mowa w ust. 1, użytkownicy systemu, w tym odbiorcy są obowiązani stosować się do poleceń właściwych służb dyspozytorskich operatora systemu elektroenergetycznego. Poleceń operatora nie wykonuje się w przypadku gdy ich wykonanie stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia osób.
 3. W okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej mogą nastąpić ograniczenia w zakresie świadczonych usług przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej przez operatorów systemu elektroenergetycznego, w szczególności z powodu przerw lub ograniczeń w zakresie niezbędnym dla usunięcia tego zagrożenia.
 4. Operatorzy systemu elektroenergetycznego pokrywają rzeczywiste koszty uzasadnione poniesione przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej w związku z działaniami, o których mowa w ust. 1, o ile umowy zawarte z tymi przedsiębiorstwami nie stanowią inaczej.
 5. Koszty poniesione przez operatorów systemu elektroenergetycznego w związku z działaniami, o których mowa w ust. 1, stanowią koszty uzasadnione działalności, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 2.
- Art. 11e. 1. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego który, w następstwie okoliczności za które ponosi odpowiedzialność wprowadził ograniczenia lub dopuścił się niedbalstwa przy dokonywaniu oceny zasadności wprowadzenia tych ograniczeń, odpowiada na zasadach określonych w ust. 2-4 za szkody powstałe u użytkowników krajowego systemu elektroenergetycznego, w tym odbiorców energii elektrycznej przyłączonych do sieci na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej objętym ograniczeniami, w wyniku zastosowania środków i działań, o których mowa w art. 11c i 11d, w szczególności z powodu przerw lub ograniczeń w dostarczaniu energii elektrycznej.
2. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego odpowiada za szkody powstałe w wyniku wprowadzonych ograniczeń lub niedbalstwa wyłącznie w granicach szkody rzeczywistej poniesionej przez odbiorców w związku z uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą przez nich rzeczy ruchomej lub uszkodzeniem, lub zniszczeniem nieruchomości, z zastrzeżeniem ust. 3-9 oraz art. 11 ust. 8.
 3. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego ponosi odpowiedzialność z tytułu szkód, o których mowa w ust. 1, w stosunku do odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym do wysokości 5.000 (pięć tysięcy) złotych.
 4. Całkowita odpowiedzialność operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu połączonego elektroenergetycznego, z tytułu szkód, o których mowa w ust. 1, gdy przerwy lub ograniczenia dotyczyły następującej liczby użytkowników systemu, w tym

odbiorców energii elektrycznej w krajowym systemie elektroenergetycznym:

- 1) do 25.000 - nie może być wyższa niż 10.000.000 (dziesięć milionów) złotych;
 - 2) od 25.001 do 100.000 - nie może być wyższa niż 30.000.000 (trzydzieści milionów) złotych;
 - 3) od 100.001 do 200.000 - nie może być wyższa niż 60.000.000 (sześćdziesiąt milionów) złotych;
 - 4) od 200.001 do 1000.000 - nie może być wyższa niż 80.000.000 (osiemdziesiąt milionów) złotych;
 - 5) ponad 1.000.000 - nie może być wyższa niż 100.000.000 (sto milionów) złotych.
5. Operatorzy systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, w odniesieniu do systemu dystrybucyjnego, w zakresie objętym ograniczeniami, sporządzają i przekazują niezwłocznie operatorowi systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatorowi systemu połączonego elektroenergetycznego informacje o liczbie użytkowników systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, w tym odbiorców energii elektrycznej przyłączonych do sieci dystrybucyjnej, objętych tymi ograniczeniami wraz z wykazem udokumentowanych szkód poniesionych przez użytkowników tego systemu dystrybucyjnego, powstałych w wyniku zastosowania środków, o których mowa w art. 11c i 11d, z uwzględnieniem ust. 3 i 7- 9.
 6. W przypadku gdy łączna wartość szkód przekracza odpowiednią kwotę całkowitej odpowiedzialności, o której mowa w ust. 4, kwotę odszkodowania należnego użytkownikowi systemu elektroenergetycznego, w tym odbiorcy energii elektrycznej, o których mowa w ust. 1, obniża się proporcjonalnie w takim samym stosunku, w jakim całkowita kwota odszkodowania, która znajduje zastosowanie stosownie do ust. 4, pozostaje do łącznej wartości szkód powstałych u tych użytkowników systemu, w tym odbiorców.
 7. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego nie ponosi odpowiedzialności z tytułu szkód, o których mowa w ust. 1, powstałych u użytkownika systemu elektroenergetycznego, w tym odbiorcy energii elektrycznej, jeżeli kwota odszkodowania byłaby niższa niż 100 złotych.
 8. W zakresie wynikającym z zastosowania środków i działań, o których mowa w art. 11c i 11d, w szczególności przerw i ograniczeń, bonifikaty za niedotrzymanie standardów jakościowych obsługi odbiorców lub parametrów jakościowych energii elektrycznej określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 - nie przysługują.
 9. Użytkownik systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, w tym odbiorca energii elektrycznej zgłasza żądanie naprawienia szkody operatorowi systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego do sieci którego dany użytkownik jest przyłączony.

10. Żądanie naprawienia szkód, o których mowa w ust. 1, należy zgłosić właściwemu operatorowi systemu elektroenergetycznego przed upływem 180 dni od dnia zniesienia ograniczeń. Po upływie tego terminu prawo żądania naprawienia tych szkód wygasa.
11. Wyłacone przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego kwoty odszkodowania za szkody poniesione przez użytkowników tego systemu, w tym odbiorców energii elektrycznej w wyniku zastosowania środków, o których mowa w art. 11c i 11d, pomniejszone o kwoty, które operator odzyskał od użytkowników, w tym odbiorców, którzy przyczynili się do powstania stanu zagrożenia, nie stanowią dla tego operatora kosztu uzasadnionego, o którym mowa w art. 45 ust. 1 pkt 2.

Art. 11f. Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, o których mowa w art. 11, lub działania i środki, o których mowa w art.11c i 11d oraz w art. 6 rozporządzenia (WE) nr 1228/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej (Dz.Urz. UE L 176 z 15.07.2003, str. 1, z późn. zm., Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 12, t. 2, str. 175) powinny:

- 1) powodować jak najmniejsze zakłócenia w funkcjonowaniu rynku energii elektrycznej;
- 2) być stosowane w zakresie niezbędnym do przywrócenia prawidłowego funkcjonowania systemu elektroenergetycznego;
- 3) być stosowane na podstawie kryteriów przyjętych dla bieżącego bilansowania systemu elektroenergetycznego i zarządzania ograniczeniami systemowymi;
- 4) być podejmowane w uzgodnieniu z innymi właściwymi operatorami systemów przesyłowych elektroenergetycznych, stosownie do postanowień umów, w szczególności dotyczących wymiany informacji.”;

17) po art. 12 dodaje się art. 12a w brzmieniu:

„Art. 12a. Minister właściwy do spraw gospodarki wykonuje uprawnienia Skarbu Państwa, określone w art. 2 pkt 5 lit. a, art. 5a oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa (Dz. U. Nr 106, poz. 493, z późn. zm.⁴⁾) w stosunku do spółek pełniących funkcje operatora systemu przesyłowego, spełniających warunki, o których mowa w art. 9k.”;

18) w art. 15b otrzymuje brzmienie:

„Art. 15b. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki opracowuje, w terminie do dnia 30 czerwca każdego roku, sprawozdanie z wyników monitorowania bezpieczeństwa dostaw paliw gazowych.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, zawiera informacje obejmujące w szczególności:

- 1) źródła i kierunki zaopatrzenia gospodarki krajowej w paliwa gazowe oraz możliwości dysponowania tymi źródłami;
 - 2) stan infrastruktury technicznej sektora gazowego;
 - 3) działania podejmowane dla pokrycia szczytowego zapotrzebowania na paliwa gazowe oraz postępowanie w przypadku niedoborów ich dostaw;
 - 4) przewidywane zapotrzebowanie na paliwa gazowe;
 - 5) planowane lub będące w budowie zdolności przesyłowe paliw gazowych.
3. Minister właściwy do spraw gospodarki opracowuje co dwa lata, w terminie do dnia 30 czerwca danego roku, sprawozdanie z wyników monitorowania bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej.
4. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 3, zawiera ocenę bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej obejmującą w szczególności:
- 1) prognozę równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię w kolejnych 5 latach oraz możliwości równoważenia dostaw w okresie od 5 do co najmniej 15 lat, licząc od dnia sporządzenia sprawozdania;
 - 2) bezpieczeństwo pracy sieci elektroenergetycznej;
 - 3) źródła i kierunki zaopatrzenia gospodarki krajowej w energię elektryczną oraz możliwości dysponowania tymi źródłami;
 - 4) stan infrastruktury technicznej sektora elektroenergetycznego;
 - 5) działania podejmowane dla pokrycia szczytowego zapotrzebowania na energię elektryczną oraz postępowanie w przypadku niedoborów jej dostaw;
 - 6) planowane lub będące w budowie nowe moce wytwórcze energii elektrycznej;
 - 7) zamierzenia inwestycyjne w okresie najbliższych co najmniej 5 lat w odniesieniu do zapewnienia zdolności przesyłowych połączeń międzysystemowych oraz linii elektroenergetycznych wewnętrznych, wpływających w sposób istotny na pokrycie bieżącego i przewidywanego zapotrzebowania kraju na energię elektryczną oraz na zdolności przesyłowe połączeń międzysystemowych.
5. W sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 3, w części dotyczącej zamierzeń inwestycyjnych, o których mowa w ust. 4 pkt 7, należy uwzględnić:
- 1) zasady zarządzania ograniczeniami przesyłowymi określone w rozporządzeniu (WE) nr 1228/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej;
 - 2) istniejące i planowane linie przesyłowe;

- 3) przewidywane modele (struktura) wytwarzania, dostaw, wymiany transgranicznej i zużycia energii elektrycznej umożliwiające stosowanie mechanizmów zarządzania popytem na energię elektryczną;
 - 4) regionalne, krajowe i europejskie cele w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym projekty stanowiące element osi projektów priorytetowych określonych w załączniku I do decyzji nr 1364/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. ustanawiającej wytyczne dla transeuropejskich sieci energetycznych oraz uchylającej decyzję 96/391/WE i decyzję nr 1229/2003/WE (Dz. Urz. UE L 262 z 22. 09. 2006, str. 1).
6. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1 i 3, zawierają także wnioski wynikające z monitorowania bezpieczeństwa dostaw paliw gazowych lub energii elektrycznej.
 7. Minister właściwy do spraw gospodarki zamieszcza, na swoich stronach internetowych w Biuletynie Informacji Publicznej, sprawozdania, o których mowa w ust. 1 i 3, do dnia 31 lipca danego roku.
 8. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1 i 3, minister właściwy do spraw gospodarki przekazuje Komisji Europejskiej do dnia 31 sierpnia:
 - 1) co roku - dotyczące gazu ziemnego;
 - 2) co 2 lata - dotyczące energii elektrycznej.”;
- 19) w art. 15 c w ust. 2 po pkt 3 dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
- „4) przedsięwzięciach zapewniających konkurencję na rynku energii elektrycznej i służących rozwojowi połączeń międzysystemowych, przedsiębiorstwach energetycznych mających pozycję dominującą na rynku energii elektrycznej oraz o praktykach ograniczających konkurencję.”;
- 20) w art. 16:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
 - „2. Przedsiębiorstwa, o których mowa w ust. 1, sporządzają plany rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe i energię, na okresy nie krótsze niż 3 lata, z zastrzeżeniem ust.2a.”,
 - b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
 - „2a. Operator systemu elektroenergetycznego sporządza plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną, na okresy nie krótsze niż 5 lat, oraz prognozy dotyczące stanu bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej na okresy nie krótsze niż 15 lat.”,
 - c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
 - „3a. Plan, o którym mowa w ust. 2a, powinien także określać wielkość zdolności wytwórczych i ich rezerw, preferowane lokalizacje i strukturę nowych źródeł energii, zdolności przesyłowych lub dystrybucyjnych w systemie elektroenergetycznym i stopnia ich wykorzystania, a także działania i przedsięwzięcia zapewniające bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej.”,

d) po ust. 6 dodaje się ust. 7-14 w brzmieniu:

- „7. Przedsiębiorstwa energetyczne przedkładają Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki corocznie, do dnia 1 marca, sprawozdanie z realizacji planów, o których mowa w ust. 1.
8. Operator systemu elektroenergetycznego dokonuje co 3 lata oceny realizacji planu, o którym mowa w ust 2a. Na podstawie dokonanej oceny, operator systemu elektroenergetycznego przedkłada Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki do uzgodnienia zmiany tego planu.
9. Gminy, przedsiębiorstwa energetyczne lub odbiorcy końcowi paliw gazowych lub energii elektrycznej udostępniają nieodpłatnie przedsiębiorstwom energetycznym, o których mowa w ust. 1 lub ust. 2a, informacje, o których mowa w ust. 3 pkt 1 - 3, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych lub innych informacji prawnie chronionych.
10. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego określając w planie rozwoju, o którym mowa w ust. 2a, poziom połączeń międzysystemowych elektroenergetycznych bierze w szczególności pod uwagę:
 - 1) krajowe, regionalne i europejskie cele w zakresie zrównoważonego rozwoju, w tym projekty stanowiące element osi projektów priorytetowych określonych w załączniku I do decyzji, o której mowa w art. 15 b ust. 5 pkt 4;
 - 2) istniejące połączenia międzysystemowe elektroenergetyczne i ich wykorzystanie w sposób możliwie najefektywniejszy;
 - 3) zachowanie właściwych proporcji pomiędzy kosztami budowy nowych połączeń międzysystemowych elektroenergetycznych, a korzyściami wynikającymi z ich budowy dla odbiorców końcowych.
11. Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej w źródłach o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej nie niższej niż 50 MW sporządzają prognozy na okres 15 lat obejmujące w szczególności wielkość produkcji energii elektrycznej, przedsięwzięcia w zakresie modernizacji, rozbudowy istniejących lub budowy nowych źródeł energii elektrycznej oraz dane techniczno-ekonomiczne dotyczące typu i wielkości tych źródeł, ich lokalizacji oraz rodzaju paliwa wykorzystywanego do wytwarzania energii elektrycznej.
12. Przedsiębiorstwa energetyczne informują co 3 lata Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki oraz operatorów systemów elektroenergetycznych, do których źródła energii elektrycznej są przyłączone, o prognozach, o których mowa w ust. 11, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.
13. Operatorzy systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych i wytwórcy energii elektrycznej przyłączeni do sieci przesyłowej przekazują operatorowi sytemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego informacje o strukturze i wielkościach zdolności

wytwórczych i dystrybucyjnych przyjętych w planach, o których mowa w ust. 2a, lub prognozach, o których mowa w ust. 11, stosownie do postanowień instrukcji opracowanych przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu połączonego elektroenergetycznego.

14. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej występuje do właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) o opinię dotyczącą spójności projektu planu, o którym mowa w ust. 1 albo ust. 2a, z założeniami i planami, o których mowa w art. 19 i 20, oraz z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego albo w przypadku braku takiego planu z ustaleniami zawartymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a także przedkłada właściwemu wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) oraz samorządowi województwa uzgodniony plan, o którym mowa w ust. 6.”;

21) w art. 16a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. W przypadku możliwości wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w zakresie zaspokojenia długookresowego równoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię, po stwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw gospodarki na podstawie sprawozdania, o którym mowa w art. 15b ust. 3, że istniejące i będące w trakcie budowy moce wytwórcze energii elektrycznej oraz przedsięwzięcia racjonalizujące jej zużycie nie zapewniają długookresowego bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki ogłasza, organizuje i przeprowadza przetarg na budowę nowych mocy wytwórczych energii elektrycznej lub realizację przedsięwzięć zmniejszających zapotrzebowanie na tę energię.”;

22) po art. 16a dodaje się art. 16b w brzmieniu:

- „Art. 16b. 1. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego realizuje w pierwszej kolejności działania niezbędne w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, ochrony interesów odbiorców i ochrony środowiska.
2. Zysk operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego w rozumieniu ustawy z dnia 1 grudnia 1995 r. o wypłatach z zysku przez jednoosobowe spółki Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 154, poz. 792 oraz z 2006 r. Nr 183, poz. 1353) przeznaczają się w pierwszej kolejności na finansowanie realizacji zadań i obowiązków, o których mowa w art. 9c ust. 2.
3. Do operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub gazowego oraz systemu połączonego elektroenergetycznego lub gazowego nie stosuje się przepisów ustawy, o której mowa w ust. 2 oraz art. 347 § 1 ustawy z dnia 15 września 2000r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.⁵⁾).”;

23) w art. 18 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Gmina realizuje zadania, o których mowa w ust. 1, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego albo w przypadku braku takiego planu, z ustaleniami zawartymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uwzględniając politykę państwa, o której mowa w art. 15a, i plany rozwoju przedsiębiorstw energetycznych, o których mowa w art. 16 ust. 1 i 2a.”;

24) w art. 19 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Projekt założeń sporządza się dla obszaru gminy co najmniej na okres 15 lat i podlega aktualizacji co najmniej raz na 3 lata.”;

25) w art. 23:

a) w ust. 2:

– po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) opracowywanie wytycznych i zaleceń zapewniających jednolitą formę planów, o których mowa w art. 16 ust. 1;”;

– pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) wyznaczanie operatorów systemu, o których mowa w art. 9h ust.1 i 3, oraz publikowanie w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki i zamieszczanie na swojej stronie internetowej w Biuletynie Informacji Publicznej informacji o danych adresowych, obszarze działania i okresie, na który zostali wyznaczeni operatorami systemu;”;

– pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) zatwierdzanie instrukcji ruchu i eksploatacji sieci, o których mowa w art. 9g;”;

– pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) kontrolowanie realizacji przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub operatora systemu połączonego elektroenergetycznego oraz innych uczestników rynku energii elektrycznej, obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia (WE) nr 1228/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej, a także wykonywanie innych obowiązków organu regulacyjnego wynikających z tego rozporządzenia;”;

– w pkt 18 otrzymuje brzmienie:

„18) zbieranie i przetwarzanie informacji dotyczących przedsiębiorstw energetycznych, w tym obliczanie i ogłaszanie w terminie do dnia 31 marca każdego roku:

- a) średnich cen sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji obliczonych oddzielnie dla energii elektrycznej wytworzonej w jednostkach kogeneracji, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1 - 2,
- b) średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej na rynku konkurencyjnym

- w poprzednim roku kalendarzowym;”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a – 2d w brzmieniu:

„2a. Prezes URE w zakresie swoich zadań, o których mowa w ust. 2 pkt 19 i 20, w szczególności sporządza raport przedstawiający i oceniający:

- 1) warunki podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania, przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej;
- 2) realizację planów, o których mowa w art. 16 ust. 2a, z uwzględnieniem zamierzeń inwestycyjnych wynikających ze sprawozdania, o którym mowa w art. 15b ust. 3.

2b. Raport, o którym mowa w ust. 2a, może zawierać także propozycje zmian przepisów określających warunki funkcjonowania systemu elektroenergetycznego, o których mowa w art. 9 ust. 3, i szczegółowych zasad kształtowania taryf dla energii elektrycznej, o których mowa w art. 46 ust. 3, służących rozwojowi zdolności wytwórczych i przesyłowych energii elektrycznej, zgodnie z przyjętą polityką energetyczną państwa, o której mowa w art. 15a, i wnioskami wynikającymi ze sprawozdania, o którym mowa w art. 15b ust. 3.

2c. Prezes URE przekazuje raport, o którym mowa w ust. 2a, ministrowi właściwemu do spraw gospodarki, co 4 lata, w terminie do dnia 30 czerwca danego roku.

2d. Raport, o którym mowa w ust. 2a, podlega publikacji w Biuletynie URE. ”;

26) w art. 43 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kto zamierza wykonywać działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu, przetwarzaniu, magazynowaniu, skraplaniu gazu ziemnego i regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego, przesyłaniu, dystrybucji oraz obrocie paliwami i energią podlegającą koncesjonowaniu, może ubiegać się o wydanie promesy koncesji.”;

27) w art. 56:

a) w ust. 1:

- pkt 1b i 1c otrzymuje brzmienie:

„1b) nie przedkłada Prezesowi URE do zatwierdzenia instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 7 i 8, lub przedkłada instrukcję nie spełniającą wymagań określonych w ustawie;

- 1c) nie przedstawia informacji, o których mowa w art. 7 ust. 8j, art. 9c ust. 3 pkt 9a lit. f, ust. 9 – 9b, art. 11c ust. 4, art. 11e ust. 5 i art. 16 ust. 12 i 13, lub nie przedstawia sprawozdań, o których mowa w art. 9d ust 5;”;
- pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) nie przestrzega obowiązku utrzymywania zapasów paliw, o którym mowa w art. 10 ust. 1, lub nie uzupełnia ich w terminie, o którym mowa w art. 10 ust. 1b lub ust. 1c, obniża je w innych przypadkach niż wymienione w art. 10 ust. 1a lub nie przekazuje informacji, o których mowa w ust. 1e;”;
- po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
- „3a) nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11 lub art. 11c ust. 3;”;
- po pkt 14 dodaje się pkt 14a w brzmieniu;
- „14a) wstrzymuje dostarczanie energii elektrycznej nie przestrzegając warunków, o których mowa w art. 6 ust. 3a;”;
- w pkt 16 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 17 - 24 w brzmieniu:
- „17) nie przestrzega warunków i wymagań technicznych korzystania z systemu elektroenergetycznego, procedur postępowania i wymiany informacji, a także nie stosuje się do zasad i obowiązków w zakresie bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej, planów i procedur stosowanych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, instrukcji, o której mowa w art. 9g ust. 9, a także poleceń operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego, o których mowa w art. 11 d ust. 1 i 2;
- 18) nie przestrzega obowiązków, o których mowa w art. 5a ust. 1-3;
- 19) nie wydaje, w terminie określonym w art. 7 ust 8f i ust. 8g, warunków przyłączenia;
- 20) z nieuzasadnionych powodów nie występuje do Prezesa URE z wnioskiem, o których mowa w art. 9h ust. 1i 9 oraz nie realizuje obowiązków określonych w decyzji wydanej na podstawie art. 9h ust. 1, 12 lub 14;
- 21) nie przestrzega warunków i kryteriów niezależności operatora systemu, o którym mowa w art. 9d ust. 1 i 2;
- 22) nie zapewnia wyznaczonemu dla swojej sieci operatorowi systemu spełnienia warunków i kryteriów niezależności, o których mowa w art. 9d ust. 1 i 2;
- 23) nie przestrzega obowiązków, o których mowa w art. 9j ust.1, 4 lub 5;
- 24) nie przedkłada sprawozdań, o których mowa w art. 16 ust. 7 lub planów, o których mowa w art. 16 ust. 6 i 8.”;

b) ust. 2b otrzymuje brzmienie:

„2b. Wpływy z tytułu kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1 pkt 1a oraz w ust. 1 pkt 19, stanowią przychód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.”,

c) po ust. 2b dodaje się ust. 2c i 2d w brzmieniu:

„2c. Wysokość kary pieniężnej wymierzonej w przypadku określonym w ust. 1 pkt 19 nie może być niższa niż 5.000 (pięć tysięcy) zł za każdy dzień zwłoki w wydaniu warunków przyłączenia w odniesieniu do terminu określonego w art. 7 ust. 8f i ust. 8g, przy czym łączna wysokość kary nie może przekroczyć wysokości określonej w ust. 3.

2d. Wysokość kary pieniężnej wymierzonej w przypadku określonym w ust. 1 pkt 21 nie może być niższa niż 1% przychodu, o którym mowa w ust. 3.”.

28) art. 57 otrzymuje brzmienie:

„Art. 57. 1. W razie nielegalnego pobierania paliw lub energii, przedsiębiorstwo energetyczne może:

- 1) pobierać opłatę za nielegalnie pobierane paliwo lub energię w wysokości określonej w taryfie lub
- 2) dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych.

2. Należności z tytułu opłaty, o której mowa w ust. 1 pkt 1, stwierdzone prawomocnym wyrokiem sądu podlegają ściągnięciu w trybie przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr. 43, poz. 296, z późn. zm.⁶⁾.”

Art. 2.

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150) w art. 401:

a) ust. 9 i 10 otrzymują brzmienie:

„9. Przychodami Narodowego Funduszu są także wpływy z opłat zastępczych, o których mowa w art. 9a ust. 1 pkt 2 i ust. 8 pkt 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.), oraz wpływy z kar pieniężnych wymierzanych na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 1a i 19 tej ustawy.

10. Przychody, o których mowa w ust. 9, przeznacza się odpowiednio wyłącznie na wspieranie:

- 1) wzrostu efektywności energetycznej, w tym wysokosprawnej kogeneracji, w rozumieniu ustawy, o której mowa w ust. 9 – wpływy z opłat zastępczych, o których mowa w art. 9a ust. 8 pkt 2 oraz z kar pieniężnych wymierzanych na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 1a tej ustawy, dotyczące wysokosprawnej kogeneracji,
- 2) odnawialnych źródeł energii lub budowy sieci elektroenergetycznych służących przyłączeniu tych źródeł - wpływy z opłat zastępczych, o których mowa w art. 9a ust. 1 pkt 2 oraz z kar pieniężnych wymierzanych na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 1a tej ustawy, dotyczące

tych źródeł i kar wymierzanych na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 19 tej ustawy.”,

b) ust. 13b otrzymuje brzmienie:

„13b. Przychody, o których mowa w ust. 13a, przeznacza się wyłącznie na wspieranie działalności związanej z wytwarzaniem biokomponentów i biopaliw ciekłych lub promocją ich wykorzystania.”;

Art. 3.

Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 6b ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1, opracowuje pierwszy program pomocy odbiorcom słabym ekonomicznie do dnia 31 grudnia 2008 r.

Art. 4.

1. Podmiot, o którym mowa w art. 7 ust. 8a ustawy wymienionej w art. 1, który przed dniem wejścia w życie ustawy nie zawarł umowy o przyłączenie do sieci oraz:

- 1) złożył kompletny wniosek o określenie warunków przyłączenia, lub
- 2) otrzymał warunki przyłączenia, których ważność upływa nie wcześniej niż z upływem 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy

- wnosi zaliczkę w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy.

2. Wysokość zaliczki, o której mowa w ust. 1, stanowi różnicę pomiędzy wysokością zaliczki obliczoną zgodnie z art. 7 ust. 8a ustawy wymienionej w art. 1, a wniesioną opłatą za przyłączenie, obliczoną w sposób określony w taryfie właściwego przedsiębiorstwa energetycznego, z zastrzeżeniem art. 7 ust. 8b ustawy wymienionej w art. 1.

3. Jeżeli podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci źródła energii przed dniem wejścia w życie ustawy wymienionej w art. 1:

- 1) złożył kompletny wniosek o określenie warunków przyłączenia oraz
- 2) nie otrzymał warunków przyłączenia

- dostarcza, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, właściwemu przedsiębiorstwu energetycznemu dokument, o którym mowa w art. 7 ust. 8d ustawy wymienionej w art. 1.

4. W przypadku niewniesienia zaliczki w terminie i wysokości określonej w ust. 1 i 2 lub niedostarczenia dokumentu, o którym mowa w art. 7 ust. 8d ustawy wymienionej w art. 1 w terminie, o którym mowa w ust. 3, warunki przyłączenia tracą ważność z dniem upływu terminu na wniesienie zaliczki lub dostarczenie dokumentu, albo wniosek podmiotu ubiegającego się o przyłączenie pozostawia się bez rozpoznania.

5. Zakres i warunki wykonania ekspertyzy, o której mowa w art. 7 ust. 8e ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, uzgodnione na podstawie odrębnych przepisów z właściwym operatorem systemu elektroenergetycznego przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują ważność przez okres ustalony z tym operatorem, jednak nie dłużej niż przez 5 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

6. Ekspertyza, o której mowa w ust. 5, której wykonanie zostało zlecone na podstawie umowy zawartej z wykonawcą przez podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej staje się ekspertyzą, o której mowa w art. 7 ust. 8e ustawy wymienionej w art. 1, po jej uzgodnieniu z właściwym operatorem systemu elektroenergetycznego.

Art. 5.

Do dnia wyłonienia sprzedawcy z urzędu, podmiotem zobowiązanym do zakupu energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnych źródłach energii, o którym mowa w art. 9a ust. 6 ustawy wymienionej w art. 1, przyłączonych do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej jest podmiot pełniący funkcję sprzedawcy z urzędu.

Art.6.

Obowiązek, o którym mowa w art. 9a ust. 8-8d, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do dnia 31 marca 2013 r. z tym, że w odniesieniu do świadectw pochodzenia z kogeneracji wydanych dla energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji w jednostce kogeneracji, o której mowa w art. 9l ust. 1 pkt 1a i 1b ustawy wymienionej w art. 1, stosuje się do dnia 31 marca 2019 r.

Art. 7.

Pierwsze podanie do publicznej wiadomości informacji, o których mowa w art. 9c ust. 3 pkt 9a lit. f ustawy wymienionej w art. 1, nastąpi w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 8.

1. W terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, operator systemu przesyłowego lub systemu połączonego przedłoży Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki instrukcję, o której mowa w art. 9g ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1, dostosowaną do wymagań przepisów zmienionych niniejszą ustawą.

2. W terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy:

- 1) operatorzy systemu elektroenergetycznego przedłożą Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki do uzgodnienia projekty planów rozwoju, o którym mowa w art. 16 ust. 2a,
- 2) przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej przedłożą Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki pierwszą informację, o której mowa w art. 16 ust. 12 ustawy wymienionej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 9.

1. W terminie 6 miesięcy, od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w art. 9h ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą:

- 1) wystąpi z wnioskiem do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wyznaczenie go odpowiednio operatorem systemu dystrybucyjnego gazowego lub elektroenergetycznego, systemu magazynowania, systemu skraplania gazu ziemnego, albo
- 2) powierzy innemu przedsiębiorstwu energetycznemu, w drodze umowy, pełnienie odpowiednio obowiązków operatora systemu przesyłowego, systemu dystrybucyjnego, systemu magazynowania, systemu skraplania gazu ziemnego lub systemu połączonego i wystąpi z wnioskiem do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wyznaczenie tego przedsiębiorstwa operatorem dla jego sieci lub instalacji.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się do przedsiębiorstw energetycznych, o których mowa w art. 9h ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, które w dniu

wejścia w życie niniejszej ustawy nie posiadały, odpowiednio do zakresu udzielonej temu przedsiębiorstwu koncesji, wyznaczonego operatora systemu przesyłowego, systemu dystrybucyjnego, systemu magazynowania, systemu skraplania gazu ziemnego lub systemu połączonego, albo nie wystąpiły przed tym dniem z wnioskiem do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o jego wyznaczenie.

3. Decyzje wydane w sprawie wyznaczenia operatorem systemu przesyłowego, systemu dystrybucyjnego, systemu magazynowania, systemu skraplania gazu ziemnego lub systemu połączonego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność przez okres, na który zostały wydane.

Art. 10.

Uchwalenie przez gminę pierwszych założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, o których mowa w art. 19 ustawy wymienionej w art. 1, lub ich aktualizacja powinna nastąpić w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 11.

Pierwsze opublikowanie raportu, o którym mowa w art. 23 ust. 2d ustawy wymienionej w art. 1, nastąpi w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art.12.

Przepisy art. 11e ustawy wymienionej w art. 1, w zakresie dotyczącym przypadku wprowadzenia ograniczeń, o których mowa w art. 11c ust. 3 ustawy wymienionej w art. 1 stosuje się od dnia 1 stycznia 2009 r.

Art.13.

Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy tej ustawy.

Art. 14.

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 9 ust. 1 i 3 ustawy zmienianej w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 i 3 ustawy wymienionej w art.1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż rok od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 15.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

1) Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy 2005/89/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. dotyczącej działań na rzecz zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i inwestycji infrastrukturalnych (Dz.Urz. UE L 33 z 04.02.2006, str. 22),

2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 104, poz. 708, Nr 158, poz. 1123 i Nr 170, poz. 1217 oraz z 2007 r. Nr 21, poz. 124, Nr 52, poz. 343, Nr 115, poz. 790 i Nr 130, poz. 905.

3) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. 2004 r. Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 179, poz. 1487, Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 179, poz. 1487, Nr 164, poz. 1366, Nr 180, poz. 1493, Nr 94, poz. 788 i Nr 179, poz. 1487, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 135, poz. 950, Nr 186, poz. 1380, Nr 249, poz. 1831 i Nr 251, poz. 1844, z 2007 r. Nr 35, poz. 219, Nr 36, poz. 226, Nr 48, poz. 320, Nr 120, poz. 818, Nr 209, poz. 1519 i Nr 221, poz. 1649 oraz z 2008 r. Nr 70, poz. 416.

4) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 106, poz. 673, Nr 115, poz. 741 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 155, poz. 1014, z 2000 r. Nr 48, poz. 550, z 2001 r. Nr 4, poz. 26, z 2002 r. Nr 25, poz. 253 i Nr 240, poz. 2055, z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, Nr 123, poz. 1291 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 183, poz. 1538 i Nr 169, poz. 1417 oraz z 2006 r. Nr 107, poz. 721.

5) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 102, poz. 1117, z 2003 r. Nr 49, poz. 408 i Nr 229, poz. 2276, z 2005 r. Nr 132, poz. 1108, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 208, poz. 1540 oraz z 2008 r. Nr 86, poz. 524.

6) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 183, poz. 1538, Nr 264, poz. 2205 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 66, poz. 466, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 186, poz. 1379, Nr 208, poz. 1537 i 1540, Nr 226, poz. 1656 i Nr 235, poz. 1699, z 2007 r. Nr 7, poz. 58, Nr 47, poz. 319, Nr 50, poz. 331, Nr 99, poz. 662, Nr 106, poz. 731, Nr 112, poz. 766, 769, Nr 115, poz. 794, Nr 121, poz. 831 i Nr 123, poz. 849 oraz z 2008 r. Nr 59, poz. 367 i Nr 96, poz. 609 i poz. 619.